

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

111. Quæ Vicariæ habeant, quæ non rationem beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

seu ejus Vicario confirmatam. Laym. *ad c. 1. de off. Archipresb.* tales vero quoad jurisdictionem fori interni sunt Vicarii parochiarum, quorum item aliqui jurisdictionem seu curam animarum ordinariam habent, in rellige secundum exercitium, seu utilem, non directam; ut Laym. *ad c. 1. de off. Vicarii in 6.* alii jurisdictionem seu partem jurisdictionis delegatam, qui dici solent cooperatores parochorum: Tertia eorum, qui ab homine ita constituuntur, ut jurisdictionem non diverfam, sed eandem habeant cum constituente, quamvis alio modo, nempe cum dependentia ab eo, qui licet ordinariam jurisdictionem sibi concessam habeant, nullum tamen in ea jus vel titulum obtinent; sed veluti operâ locatâ deserviunt, ideoque temporales sunt & amovibiles, & propriè dicuntur substituti in eadem jurisdictione. Laym. *l. antè cit. n. 1.* Huc spectant Vicarii Generales in Spiritualibus Episcoporum, quos jurisdictionem habere ordinariam, & non delegatam, vide probatum apud Laym. *loc. cit. n. 2.* His omnibus accedunt Vicarii in beneficiis, de quibus in præsentî.

Quæstio 109. Quotuplicis generis sunt Vicarii in beneficiis?

Respondeo: esse duplicis generis; alios temporales, alios perpetuos: Abb. *ad c. extirpanda. de præb. n. 5.* Barb. *loc. cit. n. 2.* Temporalis Vicarius dicitur ille, qui auctoritate alicujus in locum alterius ad tempus, vel ad voluntatem constituentis sufficitur; nimirum in officio beneficii, Azor. *p. 2. l. 3. c. 6. q. 1.* Barb. *loc. cit. n. 50.* & Vicaria temporalis, quæ ad tempus, non in perpetuum duratura est; scilicet usque dum cesset causâ, vel elapsum sit tempus, ob quam, vel utque ad quod talis Vicaria concessa est. Barb. *ibidem.* Vicarius perpetuus dicitur, qui auctoritate Ordinarii constituitur in beneficio curato, v. g. unito in perpetuum alicui Cathedrali, alterive Ecclesiæ, Collegio, monasterio, beneficio &c. ita ut nec ipse Ordinarius adimere ei possit administrationem, nisi ex causis legitimis in jure expressis. Azor. & Barb. *loc. cit.* Vicarios istiusmodi perpetuos minus propriè dici Vicarios ex eo, quod omnis cura in eos transfusa sit, gerantque administrationem auctoritate juris independenter à Rectoribus principalibus & directis (et si non nisi per respectum ad Rectorem principalem vocentur Vicarii; cum Vicarius sit nomen ad aliud. *Egyd. decis. 701. n. 3.* apud Corrad. & supponat jus habituale parochialitatis in alio. C. Luca *de decimis. d. 11. n. 5.*) asserit idem Corrad. *l. 3. c. 9. n. 10.* ex Lott. *l. 1. q. 33. n. 110.*

Quæstio 110. Qualiter Vicario perpetuo competat nomen Rectoris?

1. **R**espondeo primò: venire tales Vicarios perpetuos quandoque nomine Rectorum, & nomina Rector, Vicarius perpetuus, tanquam synonyma confundi, unumque pro alio poni. Corrad. *n. 13.* Barb. *loc. cit. n. 27.*

2. Respondeo secundò: Vicarium perpetuum curatum, et si non sit propriè Rector Ecclesiæ, dici tamen propriè ac verè Rectorem curæ animarum. Lott. *loc. cit.* Barb. *n. 26.* citans Abb. *in c. ex parte. de off. Vicar. n. 3.* seu esse Rectorem actualem in administratione curæ animarum; dum interim solus Rector habitualis est verè & propriè sponsus Ec-

clesiæ: unde & percipit fructus dotis; Vicarius autem reputari solet tanquam minister pro solo exercitio, pro cujus etiam salario seu mercede participationem solum aliquam obtinet emolumentorum, ac fructuum loco congruæ. de Luca *in Missel. d. 29. n. 6.* Sed neque ratio perpetuitatis inducat curato Rectoriam, seu jus proprium independentem; sed solum jus quoddam quasi famulatus irrevocabile. de Luca. *de parochis. d. 17. n. 5.*

3. Respondeo tertio: ex Lott. *l. 1. q. 20. n. 122. & seq.* docente, quod si simplex exercitium curæ (quod aliàs non ita ac cura ipsa seu jus parochiæ exigat demandari per intitulationem in ipsa Ecclesia, sed absque ea committitur ad tempus amovibiliter) committatur in perpetuum, ac ita fiat intitulatio in exercitio; eum, cui committitur, dici Rectorem ac verum parochum; citatque pro hoc Innoc. & Host. *in c. cum non ignoret. de præb. cum vi istius intitulationis perpetuæ Ecclesia destinata esse parochialis superiori immediato, fiatque parochialis Vicario.* Lott. *ibidem n. 24.* citans *tex. clem. 1. de off. Vicarii.* & Bellamir. *conf. 38. n. 4.* (modò tamen emolumenta parochiæ non fuerint, seu remaneant reservata alteri; hoc enim casu intitulatio non cecidisset super alio, quàm simplici exercitio; Lott. *n. 125.* certissimum enim hoc est signum, judicandi, ad quem jure proprio cura pertineat, nempe ad eum, qui decimas, funeralia, &c. per se percipit. Lott. *n. 126.* citans Abb. *in c. pastoralis. de his que fiunt à pralato n. 2.* & Felin. *in c. dilectus. de offic. Ordinar. n. 1.* Quamvis apud talem Superiorem semper remaneat cura habitualis, adeoque per hoc non dissolvatur conjugium illud spirituale inter eum & Ecclesiam semel per se ipsum contractum; Lott. *n. 127. & 128.* intelligendo tamen id de habitu originali, non de præsentiali; quia in effectu considerato statu de præsentî, cura ipsa actu & habitu est penes Vicarium. Lott. *n. 129.* Idem ferè docet Barb. *loc. cit. n. 16.* nimirum dum certa portio monasterio vel Collegio Canonicorum, cui Ecclesia parochialis unitur, reservatur, & reliqui fructus cedunt Vicario, ipsum Vicarium ceteri debere principalem; secus dum Vicario assignatur certa portio ceteris fructibus, seu emolumentis relictis monasterio.

4. Respondeo quartò: in dispositionibus, quæ de Rectoribus Ecclesiarum meminerunt, ex proprietate sermonis, præcipuè in materia pænali, odiosa & exorbitante, non comprehendi Vicarios perpetuos.

Quæstio III. Quæ vicariæ habeant, quæ non habeant rationem beneficii Ecclesiastici?

1. **R**espondeo primò: Vicarias perpetuas in parochialibus esse vera beneficia Ecclesiastica. *c. postulasti. de rescriptis,* ubi dicitur: *non enim cavere beneficio dicitur debet, cui competenter de Vicaria perpetua proventibus est provisum.* Garc. *p. 1. s. 2. n. 93.* Less. *de jure & just. l. 2. c. 24. n. 3.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 6. q. 5.* Barb. *loc. cit. n. 18.* Omnia enim, quæ ad beneficium constituendum requiruntur, in Vicaria perpetua reperiuntur. Barb. *ibidem,* eaque portio, quæ tali Vicario ex annuis beneficii (intellige principalis) proventibus detracta destinatur, beneficium judicatur. Azor. *loc. cit.* Habent etiam Vicarii perpetui jus & verum titulum in Ecclesia. *c. ad hac. de off. Vicar. Gamb. de off. legari, de lat. l. 6. tit. de dispens. n. 10.* Gonz. apud Barb. etiam si in solo exercitio

citio

citio curæ instituti. Lott. l. 3. c. 27. n. 159. & dicuntur habere beneficia curata. Garc. p. 9. c. 2. n. 289. Proinde non tantum dispositiones omnes, quæ de beneficio mentionem faciunt, procedunt in Vicariis perpetuis. Barb. cit. n. 18. Garc. loc. cit. n. 286. Card. de Luca de Parochis. d. 21. n. 7. loquens de Vicariis erectis in titulum perpetuum; sed etiam, quæ de beneficio curato disposita sunt; Garc. ibidem. Barb. n. 20. citans Paris. l. 3. q. 1. n. 115. Gonz. Rebuff. Navar. &c. Atque ex his jam inferitur, si hæ Vicariæ regulentur jure communi beneficiorum, posse non secus ac quodlibet aliud beneficium in favorem resignari; Corrad. l. 3. c. 9. n. 4. citans Hojed. de incompat. benef. l. 1. c. 15. item permutari prout hoc in praxi receptum testatur Paris. l. 2. q. 1. n. 112. apud Corrad. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Vicariæ temporales, etsi curatæ, beneficia Ecclesiastica non sunt, nec tituli beneficiales. Barb. loc. cit. n. 58. Garc. p. 1. c. 2. n. 93. Corrad. l. 3. c. 9. n. 29. cum communi: beneficiarii itaque non sunt Vicarii Ecclesiarum curatarum ad nutum laicorum amovibiles. AA. iidem, de Luca de benef. d. 80. n. 20. & seq. Neque etiam ab Ordinario deputati pro parochiali usque ad provisionem. Neque deputati usque ad tempus Rectoris; neque Ecclesiarum parochialium annexarum Episcopo, Capitulo, dignitati &c. utpote amovibiles. de Luca de benef. d. 8. n. 16. Atque ex his jam sequitur, non regulari istiusmodi Vicarias jure beneficiis; ac proinde non requirere collationem seu institutionem. Corrad. n. 28. non intrare in iis regulam de annali. Barb. loc. cit. n. 59. citans Mandos. in reg. de annal. q. 13. n. 1. Nec comprehendendi in reservationibus. Barb. ibidem. citans Hojed. Gregor. &c. nec ratione Vicariæ obligantur ad horas Canonicas, nisi in casibus aliquibus; sed de hoc infra; Nec denique gaudent prerogativis & emolumentis, quibus gaudent Vicarii perpetui. Barb. n. 16. citans Gonz.

Questio 112. In quibus, seu ex quibus casibus à jure approbatis constitui possit Vicarius temporalis?

Respondeo ex sequentibus: Prima: dum quis legitime habet plures Ecclesias, in quibus inservire & residere nequit, inserviet per se ipsum in una, in aliis Vicarium constituere compelleretur. Barb. loc. cit. n. 52. Secunda: ob negotia, quibus ipse Rector ratione muneris sui distinetur; quo jure Episcopus plures Vicarios instituit. c. ad hac. de offic. Archid. Barb. ibidem. Tertia: ratione peregrinationis ad pia loca, præsertim ad terram sanctam. Barb. ibidem. citans c. fin. de voto. Quarta: ratione agritudinis corporis, & valetudinis incommodæ, ut constat ex toto titulo de clerici. agrot. Barb. ibid. Quinta: ratione justæ absentiae Rectoris approbata ab Episcopo. c. relatum. de cler. agrot. Barb. ibid. citans Ugolin. de off. Episcopi c. 54. Sexta: ratione diversæ nationis, cui Rector præficitur, utentis diversâ linguâ ab idiomate Rectoris. c. 5. de off. Ordinar. Barb. loc. cit. Septima: dum Rector removetur à ministerio vel officio, vel loco. c. ad audientiam. de Eccl. adif. Barb. n. 53. Ugol. loc. cit. Octava: dum Rector fit religiosus, & versatur in Novitiata. c. de Monach. de præb. Barb. ibid. Nona: ratione necessitatis vel utilitatis Ecclesiæ, majorisque incrementi cultus divini c. illud. & c. nihil. 7. q. 1. Barb. loc. cit. Decima: ubi Ecclesia dispensativè

conceditur alicui in minore ætate constituto. c. 2. de ætate & qualit. vel ubi parochus ipse nondum sacerdos est. Barb. loc. cit. Undecima: quando beneficium simplex alteri cuiuspiam inungitur; tum enim solet constitui Vicarius non perpetuus. Barb. n. 54. citans Azor p. 2. l. 6. c. 29. q. 1. Duodecima: dum Vicariæ perpetuæ uniuntur, tunc ad nutum possidentis instituitur Rector. Barb. n. 55. citans Hojed. de incomp. p. 1. c. 15. n. 6. Gamb. de off. legati in uniendo. n. 102. Decimo tertia: in vacatione Ecclesiæ parochialis, donec de Rectoré provideatur. Trid. sess. 24. c. 18. Barb. n. 56. Ac denique dum beneficium est unitum mensæ Episcopi vel Capituli, constitui potest Vicarius temporalis. Barb. n. 54. citans Gloss. in Clem. 1. de excess. præl. & in Clem. 1. de supplend. negl. præl. Quod ipsum tamen distinguit Lott. l. 1. q. 33. num. 93. juxta dicta & præced. ita ut Ecclesia Collegiata, præcipuè regularium, quæ habet parochialem pleno jure sibi subiectam, de jure communi non teneatur curam exercere per Vicarium perpetuum, sed possit exercitium alicui committere amovibiliter; Ubi verò non habet parochialem pleno jure subiectam, sed titulo tantum simplicis unionis, teneatur administrare curam per Vicarium perpetuum ex dispositione c. exsirpanda. de præb.

Questio 113. Cujus sit constituere Vicarium temporalem beneficiale?

Respondeo primò: Ecclesiâ parochiali vacante, deputare pro ea Vicarium, donec ei de Rectoré provideatur, spectat semper ad Episcopum; vel sede vacante ad ejus sedis vacantis Vicarium. Garc. n. 10. (in cujus diocesi sita est parochia, Trid. sess. 24. c. 18. Barb. n. 56. Lott. l. 2. q. 31. n. 12. etiam ubi illius collatio spectat ad alios. Garc. p. 9. c. 2. n. 10. Unde id non poterunt inferiores, etiam si exempti, nisi habeant statum nullius diocesis, adeoque obtineant jurisdictionem quasi Episcopalem, sitque in usu cogendi Synodos, deque his omnibus constat. Lott. ibidem. n. 13. Garc. loc. cit. n. 8. Leonis. in thesaur. Fori Eccl. p. 2. c. 18. n. 52. Barb. loc. cit. uti & de potest. Episc. p. 3. alleg. 6. num. 3.

2. Respondeo secundo: in casibus tamen repentinis, si Vicaria est ad præsentationem alicujus Collegii, illud quamprimum constituere potest Vicarium ad custodiam, donec Episcopus sit factus certior & providerit. Garc. loc. cit. num. 11. dicens hanc esse declarationem quandam sacre Congregationis ad c. 18. sess. 24. Trid. non tamen, quòd collegium in eo casu dare possit jurisdictionem aliàs non habenti, & approbationem ad Sacramentum penitentiae administrandum; sed quòd possit illum ponere tantum ad custodiam. Porro quid velint sibi verba ista Trid. loc. cit. si opus fuerit (semper enim opus erit constitui Vicarium tantisper, ne cura animarum patiatur) declarat S. Congregatio apud. Garc. loc. cit. n. 13. nimirum posse contingere, ut in istâ Ecclesiâ vacante adessent alii ministri Sacramentorum; qui interea curam quoque illam, quæ ad defunctum spectabat, exercerent; vel etiam, ut vicini parochi libenter illud præstarent; vel quia, dum nemo hoc onus subire vellet, constitui possint aliqui mercenarii diurni vel hebdomadarii, qui id facerent; adeoque in his & similibus casibus opus non esse institui alium interea Vicarium.

3. Respondeo tertio: de cetero nominatio & deputatio Vicariorum ad nutum amovibilium in Eccle-